



Dirrecția
informațional-analitică

*Prin cercetare și informare,
spre cunoaștere și dezvoltare*

OBSERVATORUL EUROPEAN

Octombrie Nr. 26
2021



● Citiți în acest număr:

Accesul în sediile Parlamentului European doar pe baza certificatului digital COVID

pagina 3

Parlamentul European solicită Poloniei respectarea supremației dreptului UE

pagina 3-4

Parchetul European condus de Laura Codruța Kövesi a făcut primele arestări

pagina 5



UE oferă Republicii Moldova 60 milioane de euro în gestionarea crizei de aprovizionare cu gaze naturale



Asistența nerambursabilă este oferită ca urmare a unui dialog constant al autorităților moldovenești cu Uniunea Europeană.

Comisia Europeană va oferi Republicii Moldova 60 milioane pentru a face față crizei din domeniul energetic. Anunțul a fost făcut de președinta Comisiei Europene Ursula von der Leyen, pe 27 octombrie, în timpul întrevederii cu premierul Natalia Gavrilița.

Republica Moldova a solicitat la începutul lunii octombrie ajutor țărilor Uniunii Europene după ce gigantul rus Gazprom și-a redus livrările către acest stat.

romania.europalibera



”Sprijin fără echivoc” al UE pentru Balcanii de Vest



Găzduit de președinția slovenă a Consiliului la Brdo pri Kranju, summitul UE-Balcanii de Vest a reunit lideri din partea statelor membre ale UE și a celor șase parteneri din Balcanii de Vest: *Albania, Bosnia și Herțegovina, Serbia, Muntenegru, Republica Macedonia de Nord și Kosovo*. Charles Michel, președintele Consiliului European, a prezidat summitul. Președintele Michel și Ursula von der Leyen, președinta Comisiei Europene, au reprezentat UE.

În timpul summitului, liderii UE au adoptat o **declarație** căreia i s-au aliniat liderii din Balcanii de Vest. Declarația reafirmă sprijinul fără echivoc al UE pentru **perspectiva europeană** a Balcanilor de Vest.

Liderii și-au reafirmat sprijinul fără echivoc pentru perspectiva europeană a Balcanilor de Vest, care este de interes strategic reciproc și rămâne o alegere strategică comună. Aceș au reamintit, de asemenea, că este important ca UE să își poată menține și aprofunda propria dezvoltare, asigurându-și capacitatea de a integra noi membri.

Partenerii din Balcanii de Vest și-au reiterat angajamentul față de valorile și principiile europene și față de realizarea reformelor necesare în interesul populației lor.

UE este **principalul partener politic, economic și comercial** al Balcanilor de Vest. Prin intermediul Planului economic și de investiții, UE oferă în prezent **sprijin financiar fără precedent**, mobilizând aproximativ **30 de miliarde EUR** pentru regiune în următorii șapte ani.

www.consilium.europa.eu



2021

UE - Moldova

UE subliniază necesitatea continuării punerii în aplicare a agendei de reformă

La 19 octombrie Uniunea Europeană a publicat un **raport**¹ privind implementarea asocierii acordului de asociere UE-Republica Moldova. Raportul este publicat înainte de cel de-al 6-lea Consiliu de Asociere UE-Moldova din 28 octombrie.

Înaltul Reprezentant al UE/ Vicepreședinte **Josep Borrell** salută angajamentul reînnoit al Republicii Moldova față de reformele în domeniile-cheie ale relației UE-Moldova, precum și participarea activă la Parteneriatul estic. **Comisarul pentru vecinătate și extindere, Olivér Várhelyi** a menționat că UE s-a angajat să sprijine redresarea și dezvoltarea economică a Moldovei. În acest sens, urmează să fie mobilizate până la 600 de milioane Euro în următorii trei ani.

Pandemia COVID-19 a declanșat măsuri extraordinare, inclusiv o stare de urgență. Acest lucru a dus la o scădere de 7% a PIB-ului în 2020, o scădere a consumului privat și o situație fiscală înrăutățită. În perioada de raportare, Moldova a fost un beneficiar major al asistenței macrofinanciare a UE. **30 de milioane EUR** au fost plătite în iulie 2020, urmate de **50 milioane Euro** în noiembrie 2020 pentru a acoperi nevoile urgente de finanțare rezultate din criza COVID-19. În urma unor progrese semnificative în ceea ce privește condițiile de reformă convenite, Comisia a plătit **50 de milioane Euro** suplimentare la 7 octombrie 2021.

ec.europa.eu

Accesul în sediile Parlamentului European doar pe baza certificatului digital COVID

Biroul Parlamentului European a decis ca intrarea în cele trei sedii ale Parlamentului European (Bruxelles, Strasbourg și Luxemburg) să fie posibilă pentru toată lumea doar prin prezentarea certificatului digital COVID, se arată în comunicatul oficial al Legislativului European.



2021

Începând cu 3 noiembrie, toate persoanele care intră în clădirile Parlamentului European vor trebui să prezinte un certificat digital COVID UE valabil, inclusiv jurnaliștii. Certificatul EU Digital COVID dovedește că o persoană este fie complet vaccinată, fie că are imunitate după ce s-a vindecat de COVID-19, fie că poate prezenta un rezultat negativ recent al unui test PCR. Vor fi acceptate atât formatul digital, cât și cel pe suport de hârtie al certificatului EU Digital COVID sau al unui certificat echivalent recunoscut.

Se va accepta, de asemenea, o dovadă a unui rezultat negativ al unui test PCR efectuat în ultimele 48 de ore. Măsurile de precauție existente, cum ar fi purtarea obligatorie a unei măști medicale și verificarea temperaturii la intrări, rămân în vigoare.

Măsura luată le va permite deputaților europeni să revină la reuniunile în persoană pentru activitățile parlamentare, garantând în continuare siguranța. Decizia ia în considerare specificitatea Parlamentului European, o instituție care reunește deputați și alți actori care călătoresc în mod regulat către și dinspre diferite state membre, precum și diferențele semnificative în ceea ce privește nivelul de vaccinare în statele membre.

www.caleaeuropeana.ro



Parlamentul European solicită Poloniei respectarea supremației dreptului UE

Parlamentul solicită Comisiei să acționeze imediat pentru a apăra cetățenii polonezi și fundamentele legislației UE, prin declanșarea mecanismului de condiționalitate.

UE a exportat peste un miliard de vaccinuri împotriva COVID-19 în ultimele 10 luni



Președintele Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a declarat, că Uniunea Europeană a exportat mai mult de 1 miliard de doze de vaccin anti-Covid-19 în lume, în ultimele 10 luni. Aceasta spune că astfel a fost livrată cel puțin fiecare a doua doză produsă către mai mult de 150 de țări, dintre care aproximativ 87 de milioane către țări cu venituri joase și medii, prin COVAX.

Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, a anunțat că Uniunea Europeană "va dona în următoarele luni cel puțin 500 de milioane de doze către țările vulnerabile", informând că Uniunea a exportat deja, în ultimele 10 luni, peste un miliard de doze de vaccin la nivel global.



caleaeuropeana.ro



În cadrul unei dezbateri aprinse în plen cu prim-ministrul polonez, Mateusz Morawiecki, cu președinta Comisiei, Ursula von der Leyen, și cu ministrul sloven al afacerilor externe, Anže Logar, cei mai mulți eurodeputați **au condamnat hotărârea controversată din 7 octombrie a Tribunalului Constituțional al Poloniei**. Aceștia au pus sub semnul întrebării independența instanței și au avertizat cu privire la calea regresivă urmată de guvernul polonez către totalitarism. Eurodeputații au subliniat că toate țările UE sunt de acord în mod voluntar cu norme comune atunci când aderă la Uniune și au insistat asupra faptului că nu există niciun conflict între ordinea juridică a UE și Constituția Poloniei.

Președinta Comisiei, Ursula von der Leyen a declarat că este prima dată când o instanță dintr-un stat membru consideră tratatele UE incompatibile cu o constituție națională. Von der Leyen a anunțat că Comisia va acționa, citând procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, mecanismul de condiționalitate și alte instrumente financiare pentru a proteja bugetul UE împotriva încălcărilor statului de drept, precum și procedura prevăzută la articolul 7, care determină o încălcare gravă a valorilor UE.

Pe de altă parte, **Prim-ministrul polonez Morawiecki a susținut** că supremația dreptului UE nu se extinde la sistemul constituțional. Constituția Poloniei este cel mai înalt act juridic din Polonia; aceasta se situează deasupra oricărui alt principiu de drept.

www.europarl.europa.eu



Peste 591 de milioane
de certificate COVID
generate până
în prezent



Statele membre ale Uniunii Europene au eliberat până în prezent peste 591 de milioane de certificate digitale privind COVID. 20 de state membre utilizează, de asemenea, certificatul digital al UE privind COVID în scopuri interne, cum ar fi accesul la evenimente de amploare și în restaurante, cinematografe și muzee, cu o bază juridică națională suplimentară, indică un raport al Comisiei Europene. Conform anunțului Executivul comunitar, utilizarea documentului, prevăzută inițial până la 30 iunie 2022, ar putea fi prelungită.

43 de țări sunt deja conectate la sistemul UE: 27 de state membre ale UE, 3 țări din Spațiul Economic European (SEE), Elveția și alte 12 țări și teritorii. În total, Comisia a fost contactată de 60 de țări terțe interesate să adere la sistemul UE. Pe lângă cele deja conectate, sunt în curs discuții tehnice cu 28 dintre aceste țări.

Conform prevederilor actuale, regulamentul referitor la certificatul digital al UE, intrat în vigoare la 1 iulie 2021, se aplică până la 30 iunie 2022.

romania.eurolibera

Parchetul European condus de Laura Codruța Kövesi a făcut primele arestări

Parchetul European (EPPO) condus Laura Codruța Kövesi a coordonat în octombrie prima operațiune în cadrul căreia autoritățile de aplicare a legii au efectuat percheziții, arestări și confiscări în valoare de peste 13 milioane de euro în Germania, Italia și Bulgaria. Cele 10 persoane arestate sunt suspectate de constituirea unei organizații criminale și de evaziune fiscală.



Principalii suspecți s-au folosit de așa-numita fraudă de tip “carusel de TVA” pentru a revinde de mai multe ori mașini în diferite țări ale UE. Se presupune că aceștia au pretins în mod fals că au plătit taxe de vânzare care au fost rambursate de stat, cauzând astfel pierderi fiscale de cel puțin 13 milioane de euro.

Conform datelor EPPO, nucleul activității infracționale era localizat în Eichstätt (Germania) și Milano (Italia). Dealerul auto din Italia cumpăra mașini de lux de la dealeri auto germani în cadrul regimului intracomunitar de TVA al UE. Această achiziție a fost efectuată mai întâi prin intermediul unei societăți terțe inexistente situate în Germania și apoi prin intermediul unei persoane situate în Italia. În acest fel, au simulat o achiziție privată și au fost scutiți de plata TVA, deoarece mașinile germane trebuiau să fie înmatriculate în Italia. Atât cumpărătorul real, cât și vânzătorul real au fost, în acest sens, ascunși. Cumpărătorul privat din Italia a simulat apoi vânzarea către dealerul auto inițial din Milano, care a vândut apoi mașinile către alți dealeri auto italieni sau către persoane fizice la prețuri foarte atractive. Această schemă frauduloasă le-a permis infractorilor să obțină profituri mai mari, modificând prețul de piață al mașinilor și permițându-le să transfere sume mari de bani în străinătate, cu transferuri unice de peste 70 000 EUR fiecare.

În timpul operațiunii, 13 mașini de lux au fost confiscate în Germania, iar valoarea totală a bunurilor recuperate va fi evaluată în zilele următoare și este estimată la aproximativ 13 milioane de euro.

www.eppo.europa.eu



Certificatul verde obligatoriu pentru toți lucrătorii din Italia



Italia le cere tuturor angajaților să prezinte certificatul verde la locul de muncă începând de vineri, 15 octombrie 2021. Măsura a stârnit un val de proteste din partea celor nevaccinați, care vor trebui să se testeze frecvent, pe banii lor. Legea introdusă de guvernul italian prevede prezentarea certificatului verde la locul de muncă pentru atestarea vaccinării sau a unui test negativ nu mai vechi de 48 de ore. Orice lucrător care nu prezintă un certificat verde riscă să fie suspendat de la locul de muncă fără plată și poate fi amendat cu până la 1.500 de euro.

Deși aproximativ 81% din italieni de peste 12 ani sunt vaccinați cu cel puțin o doză, peste 3 milioane de lucrători rămân în continuare nevaccinați. Mulți dintre aceștia lucrează în sectoare strategice și servicii publice, precum în porturi, transport rutier, asistență medicală sau în cadrul forțelor de ordine. Măsura adoptată de Italia este una dintre cele mai stricte de la nivelul Uniunii Europene.

romania.europalibera

Eurodeputații doresc măsuri de protecție pentru media și ONG-uri față de procesele judiciare abuzive

Nu există democrație fără libertate și pluralism în mass-media, iar un atac asupra mass-media este un atac asupra democrației, este mesajul transmis de Înalțul Reprezentant/vicepreședintele Josep Borrell în numele Comisiei Europene, înaintea Zilei Internaționale pentru eliminarea impunității pentru crimele împotriva jurnaliștilor, celebrată la 2 noiembrie.



Uniunea Europeană are nevoie de reguli împotriva acțiunilor în justiție abuzive care încearcă să reducă la tăcere vocile critice, susțin comisiile de libertăți civile (LIBE) și afaceri juridice (JURI) din Parlamentul European.

Într-un proiect de raport, adoptat pe 14 octombrie curent cu 63 de voturi pentru, 9 voturi împotriva și 10 abțineri, eurodeputații propun măsuri pentru a contracara amenințările pe care procesele strategice contra participării publice (SLAPP) le ridică pentru jurnaliști, ONG-uri și societatea civilă.

Membrii PE regretă că niciun stat membru încă nu a adoptat o legislație împotriva SLAPP și își exprimă îngrijorarea legată de efectele acestor procese judiciare asupra valorilor UE și pieței interne europene. Eurodeputații se declară îngrijorați de faptul că SLAPP sunt uneori finanțate de la bugetul public și de utilizarea acestuia în combinație cu alte măsuri ale statului contra media independente și societății civile.

Documentul adoptat de LIBE și JURI solicită Comisiei Europene să analizeze cele mai bune practici aplicate în prezent în afara UE în cazul SLAPP și prezintă un set de măsuri, inclusiv legislative.

Potrivit eurodeputaților, acestea ar trebui să includă:

- un cadru juridic ambițios în viitoarea lege privind libertatea media;
- reguli privind respingerea timpurie de către instanțele judecătorești astfel încât SLAPP să poată fi oprite rapid pe baza unor criterii obiective, precum numărul și natura proceselor în justiție deschise de reclamant, alegerea jurisdicției sau existența unui dezechilibru clar de putere;

Parlamentul UE solicită un Statut european al artistului



Artele și cultura oferă alinare și speranță multor oameni afectați de criza recentă. Cu toate acestea, artiștii sunt ei înșiși o categorie vulnerabilă, puternic afectată de pandemie. Sectoarele cultural și creativ au fost lovite mai grav chiar decât sectorul turismului, cu venituri scăzute cu peste 30% în 2020 față de 2019. Sectorul muzical a pierdut 75% din cifra de afaceri, iar cel al spectacolelor a pierdut și mai mult - 90%.

Pentru a le conferi mai multă stabilitate, Parlamentul solicită un Statut european al artistului, care să creeze un cadru la nivelul UE pentru condiții de muncă și standarde minime, inclusiv acces egal la asigurări sociale, servicii medicale, scheme de pensie și o definiție comună a artiștilor în întreaga UE.

Eurodeputații au subliniat că diferențele dintre statele UE cu privire la statutul legal al artiștilor împiedică proiectele transfrontaliere și colaborarea. Statele membre ar trebui să promoveze mobilitatea recunoscându-și reciproc diplomele culturale, reducând formalitățile birocratice și evitând dubla taxare. Aceștia au solicitat totodată programe specifice care să încurajeze tinerii creativi să circule și să facă schimburi culturale în întreaga Europă.

www.europarl.europa

- sancțiuni pentru reclamant dacă acesta nu reușește să justifice de ce acțiunea sa în justiție nu este abuzivă;
- măsuri de protecție împotriva SLAPP combinate (cele care combină acuzațiile penale cu cele civile) și măsuri care garantează că defăimarea (care este o faptă penală în majoritatea statelor membre, în pofida solicitărilor de dezincriminare făcute de Consiliul Europei și OSCE) nu poate fi folosită pentru SLAPP.

www.europarl.europa.eu



Comisia Europeană obține 12 miliarde euro după emiterea primelor obligațiuni verzi

Comisia Europeană a emis primele sale obligațiuni verzi, obținând 12 miliarde euro (13,8 miliarde dolari) de pe urma vânzării care a atras o cerere solidă din partea investitorilor.



Luna trecută, Comisia Europeană anunțase că intenționează să emită primele sale obligațiuni verzi în luna octombrie, în cadrul planului de relansare NextGenerationEU care va finanța proiecte destinate să ajute Uniunea Europeană să își atingă obiectivul de a ajunge la emisii zero de CO2 până în 2050. Blocul comunitar intenționează să emită obligațiuni verzi în valoare de până la 250 de miliarde euro, respectiv 30% din valoarea totală a emisiunilor de obligațiuni NextGenerationEU. UE ar putea deveni cel mai mare emitent din lume de obligațiuni verzi.

Conform regulilor Mecanismului de redresare și reziliență, statele membre vor informa Comisia cu privire la cheltuielile lor pentru proiecte verzi. Comisia va utiliza aceste informații pentru a le arăta investitorilor cum au fost utilizate veniturile obținute din obligațiunile verzi pentru a finanța tranziția verde. Raportarea va viza nouă categorii care au fost identificate în cadrul privind emisiunea de obligațiuni verzi NextGenerationEU, cea mai mare pondere revenind energiei curate, eficienței energetice și transportului nepoluant. NextGenerationEU este un instrument temporar de redresare care va mobiliza aproximativ 800 de miliarde euro în prețuri curente, fiind menit să sprijine redresarea Europei în urma pandemiei de COVID-19 și să contribuie la construirea unei Europe mai verzi, mai digitale și mai reziliente.

tvr moldova.md/



Siguranța alimentară: UE interzice utilizarea dioxidului de titan ca aditiv alimentar



Statele membre ale UE au aprobat propunerea Comisiei Europene de a interzice utilizarea dioxidului de titan (E171) ca aditiv alimentar începând din 2022.

Dioxidul de titan are rol de colorant în mai multe produse precum guma de mestecat, diverse produse de patiserie, suplimente alimentare, supe și bulionuri.

Propunerea Comisiei se bazează pe un aviz științific al Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară, care a concluzionat că E171 nu mai poate fi considerat sigur atunci când este utilizat ca aditiv alimentar, în special din cauza faptului că nu pot fi excluse preocupările legate de genotoxicitate.

Textul va intra în vigoare la începutul anului 2022, cu excepția cazului în care Consiliul sau Parlamentul European vor adopta o obiecție până la sfârșitul acestui an. Va începe apoi o perioadă de eliminare treptată de 6 luni, după care se va aplica o interdicție totală de utilizare în produsele alimentare.

Premiul Saharov 2021: finaliștii

Finaliștii de anul acesta ai Premiului Saharov pentru libertate de gândire al Parlamentului European au fost aleși într-o ședință comună a comisiilor pentru dezvoltare și pentru afaceri externe ce a avut loc pe 14 octombrie:



2021

- **Femeile afgane**, reprezentate de 11 activiste pentru drepturile omului;
- **Jeanine Áñez**, politician bolivian;
- **Alexei Navalnîi**, activist și prizonier politic rus.

Sub fostul regim taliban femeile erau supuse la căsătorii și teste de virginitate forțate, sufereau de o rată crescută a mortalității materne, de un nivel scăzut de alfabetizare și nu puteau călători neînsoțite de un bărbat. Urmare a revenirii la putere a talibanilor, femeile sunt din nou excluse din guvern și din sectorul educației, iar drepturile și libertățile lor sunt amenințate. Femeile nominalizate pentru lupta lor curajoasă pentru egalitate și drepturile omului sunt:

Jeanine Áñez - politiciană boliviană, a devenit președinte interimar în noiembrie 2019, urmare a unei presupuse fraude electorale a fostului președinte Evo Morales. În noiembrie 2020, după alegeri libere și echitabile, transferul de putere s-a realizat în mod pașnic. Totuși, pe 13 martie 2021 ea a fost arestată pentru „terorism, răzvrătire și complot”. Acuzată de punerea la cale a unei lovituri de stat contra lui Morales, ea este în continuare închisă.

Alexei Navalnîi - laureatul premiului Saharov pentru libertatea de conștiință, premiul anual pentru drepturile omului al Parlamentului European, pentru acțiunile sale denunțare a corupției și a limitării libertăților de către regimul președintelui rus Vladimir Putin.

Premiul Saharov pentru libertate de gândire, numit astfel după fizicianul sovietic și dizidentul Andrei Saharov, este decernat în fiecare an de Parlamentul European. A fost lansat în 1988 pentru a onora personalitățile și organizațiile care apără drepturile omului și libertățile fundamentale. Laureatul Premiului Saharov primește un certificat precum și suma de 50 000 de euro. Anul trecut premiul a fost acordat opoziției din Belarus pentru apărarea democrației în această țară.





Comisia Europeană ia măsuri pentru îmbunătățirea securității cibernetice a dispozitivelor wireless de pe piața UE

Comisia Europeană a luat măsuri pentru a îmbunătăți securitatea cibernetică a dispozitivelor wireless disponibile pe piața europeană.

Pe măsură ce telefoanele mobile, ceasurile inteligente, dispozitivele de urmărire a activității fizice și jucăriile wireless sunt din ce în ce mai prezente în viața noastră de zi cu zi, amenințările cibernetice reprezintă un risc tot mai mare pentru fiecare consumator. Actul delegat la Directiva privind echipamentele radio, adoptat astăzi, urmărește să se asigure că toate dispozitivele wireless sunt sigure înainte de a fi vândute pe piața UE. De asemenea, stabilește noi cerințe legale privind măsurile de protecție în materie de securitate cibernetică, de care producătorii vor trebui să țină seama la proiectarea și producția produselor în cauză. În plus, va proteja viața privată și datele cu caracter personal ale cetățenilor, va preveni riscurile de fraudă monetară și va asigura o mai bună reziliență a rețelelor noastre de comunicații.

Măsurile propuse vor viza dispozitivele wireless, cum ar fi telefoanele mobile, tabletele și alte produse capabile să comunice prin internet, jucăriile și echipamentele de îngrijire a copiilor, cum ar fi monitoarele

pentru bebeluși, precum și o serie de echipamente portabile, cum ar fi ceasurile inteligente sau dispozitivele de urmărire a stării de fitness.

Noile măsuri vor contribui la:

- Îmbunătățirea rezilienței rețelei;
- Protejarea mai bună a vieții private a consumatorilor;
- Reducerea riscului de fraudă monetară;

Actul delegat va fi completat de o *Lege privind Reziliența Cibernetică*, anunțată recent de președintele von der Leyen în discursul privind Starea Uniunii.

Actul delegat va intra în vigoare după o perioadă de examinare de două luni, în cazul în care Consiliul și Parlamentul nu vor ridica nicio obiecție.

După intrarea în vigoare, producătorii vor avea la dispoziție o perioadă de tranziție de 30 de luni pentru a începe să se conformeze noilor cerințe legale. Acest lucru va oferi industriei suficient timp pentru a adapta produsele relevante înainte ca noile cerințe să devină aplicabile, ceea ce se preconizează că se va întâmpla la mijlocul anului 1924.



11.

2021

NOEIMBRIE

L	M	M	J	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

*Prin cercetare și informare,
spre cunoaștere și dezvoltare*

- 9 – Ziua internațională împotriva discriminării de orice tip
- 10 – Ziua Științei
- 13 – Ziua Internațională a Educației Copiilor Nevăzători
- 20 – Ziua Internațională a Drepturilor Copiilor
- 26 – Ziua mondială a informației